

X. DE UITSPRAAK

1. **HET MIDDELNEDERLANDS**
2. **HET DUIJS**
3. **HET ENGELS**
4. **HET FRANS**
5. **HET ITALIAANS**
6. **HET KERKLATIJN**
7. **HET HONGAARS**
8. **HET INTERNATIONAAL PHONETISCH ALFABET (I.P.A.)**

Als de dirigent zijn keus laat vallen op een compositie in een taal die hij niet beheerst, dient hij een expert te raadplegen. Deze kan de tekst eventueel op een band inspreken. Het is raadzaam dat de dirigent, in het bijzijn van de expert, de tekst voorzingt c.q. voorzegt in het muzikale ritme van het lied. Het is namelijk van belang dat de dirigent weet op welke klinker gezongen moet worden.

Zo is bijvoorbeeld in het Duits de assimilatie een ingewikkelde materie; het typische Franse en Engelse idioom is slechts door mondelinge overlevering aan te leren. Een expert is derhalve onmisbaar!

1. **De uitspraak van het Middelnederlands** door Drs Kobi Kluiters

Het Middelnederlands is een verzamelnaam voor een aantal dialectische talen die gesproken werden in het tegenwoordige Nederlandssprekende deel van België en Nederland (met uitzondering van Friesland) in de periode van $\pm 1200 - \pm 1500$. Het is een verzamelnaam omdat men in de taal van die tijd verschillende dialectgroepen kan onderscheiden (het Vlaams, het Brabants, het Limburgs, het Hollands).

Van de periode vóór 1200 (waarbij we spreken van het Oudnederlands) is, op een enkel zinnetje en wat losse woorden en namen na, niets overgeleverd. Wat men in die tijd op schrift stelde, gebeurde in Latijn.

Vanaf de 13e eeuw werd er meer in de eigen taal geschreven. We spreken dan nog niet van Nederlands, maar van „diets”, dat is de taal van het volk. De meeste Middelnederlandse teksten blijken te zijn geschreven in het Vlaams of in het Brabants. Niet zo verwonderlijk als men bedenkt dat het cultureel zwaartepunt van De Nederlanden in die tijd nog in het Zuiden lag.

Alles wat aan taal is overgebleven van de periode na 1500, noemen we Nieuwnederlands. Vanaf die tijd probeert men één eigen landstaal te cultiveren waarin dan, zeker na de val van Antwerpen in 1585, Holland voorop gaat. Langzamerhand gaat men ook regels voor de spelling opstellen zodat het Nederlands als verzameltaal gaat verdwijnen en een eenheidstaal wordt.

Het Middelnederlands kenmerkt zich vooral door een nogal fonetische spelling, d.w.z. dat de spelling veelal overeenkomt met de uitspraak. Er waren ook nog geen spellings-

Het lied dat uit de keel dringt, is loon dat rijklijk beloont.
Goethe.

